

Силабус освітнього компоненту
ОК 6 Технології навчальної діяльності (ТНД)
лінгводидактичного та логіко-математичного розвитку
дітей дошкільного віку

Спеціальність	012 Дошкільна освіта
Освітня програма	Дошкільна освіта та Початкова освіта
Освітній рівень	другий (магістерський) рівень вищої освіти
Статус дисципліни	нормативна
Мова викладання	українська
Цілі	<p>Проблема пошуку шляхів організації освітнього процесу в закладі дошкільної освіти так, щоб відбувався безперервний пізнавальний розвиток дітей, формувалися інтегровані знання, закладалися основи формування життєвої компетентності є надзвичайно актуальною, що вимагає ґрунтовної та високопрофесійної підготовки майбутніх вихователів до здійснення інноваційної практичної діяльності, впровадження найсучасніших освітніх технологій, готовність діяти та змінюватися, постійно саморозвиватися.</p> <p>Мета курсу – розкрити зміст і методикку застосування інноваційних освітніх технологій у галузі мовленнєвої та математичної діяльності дітей дошкільного віку; оволодіння майбутніми вихователями ЗДО методиками застосування сучасних технологій навчальної діяльності мовленнєвого та логіко-математичного розвитку дітей дошкільного віку; здобуття практичних умінь і навичок впровадження сучасних педагогічних технологій мовленнєвого розвитку та формування елементарних математичних уявлень дітей. Формувати уміння здійснювати відбір наукових розробок у галузі дошкільної та інклюзивної освіти, та вміло адаптувати їх до рівня розвитку дітей в освітньо-виховному середовищі закладів різного типу.</p>
Результати навчання	<p>КЗ-1. Здатність діяти соціально відповідально та свідомо. КЗ-2. Здатність генерувати нові ідеї (креативність). КЗ-3. Здатність проведення досліджень на відповідному рівні. КЗ-4. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу. КЗ-5. Здатність працювати в команді. КС-1. Здатність організовувати освітній процес у закладах дошкільної освіти з використанням сучасних засобів, методів, прийомів, технологій. КС-5. Здатність створювати та впроваджувати в практику наукові розробки, спрямовані на підвищення якості освітньої діяльності та освітнього середовища в системі дошкільної, зокрема, інклюзивної освіти. КС-9. Здатність до самоосвіти, самовдосконалення, самореалізації в професійній діяльності та до конкурентної спроможності на ринку праці. КСП-3 Цілісне уявлення про сучасні теорії й методики навчання й виховання дітей молодшого шкільного віку,</p>

	<p>вільне оперування інноваційними технологіями початкової освіти</p> <p>Програмні результати навчання</p> <p>ПРН 01 Критично осмислювати концептуальні засади, цілі, завдання, принципи функціонування дошкільної освіти в Україні.</p> <p>ПРН 02 Упроваджувати інформаційні та комунікаційні технології і генерувати нові ідеї в організації освітнього процесу ЗДО різного типу.</p> <p>ПРН 04 Аналізувати й порівнювати результати педагогічного впливу на індивідуальний розвиток дитини дошкільного віку в різних видах діяльності.</p> <p>ПРН 06 Здійснювати психолого-педагогічне керівництво індивідуальним розвитком особистості дитини.</p> <p>ПРН 08 Виявляти та відтворювати в практичній діяльності вихователя ЗДО передовий педагогічний досвід та результати досліджень.</p> <p>ПРН 09 Застосовувати в професійній діяльності сучасні дидактичні та методичні засади викладання психолого-педагогічних дисциплін і обирати відповідні технології та методики.</p> <p>ПРН 10 Володіти уміннями й навичками аналізу, прогнозування, планування, організації освітнього процесу в ЗДО з урахуванням принципів дитиноцентризму, здоров'язбереження, інклюзії, розвивального навчання, особистісно-орієнтованого підходу, суб'єкт-суб'єктної взаємодії.</p>
Зміст	<p>Оновлення змісту, форм і методів мовленнєвого розвитку дітей. Характеристика сучасних досліджень проблем мовленнєвого розвитку дітей дошкільного віку в формуванні фонетичної; лексичної, граматичної та діалогової компетенції. Інноваційні технології в дошкільній освіті. Інтегровані заняття та їх планування. Дослідження А. Богуш, Н. Гавриш, І. Дичківської, Т. Піроженко. Мовленнєвий розвиток дітей у різновіковій групі.</p> <p>Аналіз сучасних технологій мовленнєвого розвитку дітей дошкільного віку. Методика використання схем-моделей у лексико-граматичній роботі (К. Крутій), на мовленнєвих заняттях (з досвіду роботи О. А. Ангелової), навчання дітей розповіданню за схемами (О. Білан, К. Крутій), описовим розповідям (Т. О. Ткаченко), методу ТРВЗ та прийомів ейдотехніки у методиці розучування дітьми віршів. Розвиток мовлення дітей за допомогою технології проектування.</p> <p>Сучасні інноваційні методи навчання грамоти: родини Нікітіних, В. Ліщука, М. Зайцева, Л. Шелестової, О. Пашенко.</p> <p>Зарубіжні технології навчання грамоти в ЗДО: Марії Монтесорі, Макіндер, Ж-О. Декролі, Г. Домана, С. Лупан.</p> <p>Актуальність проблеми логіко-математичного розвитку дошкільників, здоров'язбережувальні технології на заняттях з математичного розвитку.</p> <p>Технологія створення розвивального середовища. ІКТ у</p>

	формуванні математичних уявлень і понять у дітей дошкільного віку. Засоби дистанційної освіти в освітньому процесі ЗДО. Ігрові технології в навчанні математики дітей дошкільного віку. Технології раннього розвитку дітей (М. Монтессорі, Кубики Никітіна, Блоки З. Дьенеша, Палички Кюізенера, Г. Домана). Lego-технології та технології геометричного розвитку (паперове конструювання Танграм, Колумбові яйце). ТРВЗ-технологія у логіко-математичному розвитку дошкільників. Математична казка на заняттях як засіб ФЕМУ. Проектно-дослідницька діяльність дітей дошкільного віку на матеріалі математики (застосування STEAM-технології).
Курс/семестр	I (I)
Розподіл за видами занять та годинами навчання	5 (150 год) Лекцій – 24 год /28 год Практичних -24 год /32 год. Самостійна робота – 90 год екзамен
Кафедра	методик дошкільної та початкової освіти кабінет № 53, e-mail: kdpukmprn@ukr.net
Викладач	кандидат педагогічних наук, доцент О. О. Горська кандидат педагогічних наук, доцент О. О. Никітіна
Контактна інформація	nikitina_dystance@ukr.net TNDLLMRD@ukr.net
Система оцінювання	Розподіл балів, що присвоюються студентам з навчальної дисципліни «ТНД лінгводидактичного та логіко-математичного розвитку дітей дошкільного віку», є сумою балів за виконання практичних завдань (30 б.) самостійну роботу (20 б.), підсумкову контрольну роботу (10 б.) та бали, отримані під час іспиту (40 б.). Впродовж семестру студент за виконання завдань отримує – 60 балів і 40 – балів за екзамен.
Сторінка курсу на платформі MOODLE	https://owncloud.kspu.kr.ua/index.php/apps/
Література	
<ol style="list-style-type: none"> 1. Актуалізація педагогічних ідей Фрідріха Фребеля в сучасному просторі освіти / за ред. О. Е. Анісімова. Херсон: Айлант, 2016. С. 7–9. 2. Актуальні проблеми дошкільної освіти: теорія і практика. Навчальний посібник / Під заг. ред. С. О. Никітчиної. Київ: Видавничий Дім «Слово», 2014. 368 с. 3. Базовий компонент дошкільної освіти / наук. кер. А. М. Богуш; авт. кол.: Богуш А. М., Беленька Г. В., Богініч О. Л., Гавриш Н. В., Долинна О. П., Ільченко Т. С., Коваленко О. В. та ін. Київ, 2012. 26 с. 4. Барбашова І. А. Сучасні підходи до сенсорного виховання молодших школярів. Зб. наук. пр. Бердян. держ. пед. ун-ту: Педагогічні науки. Бердянськ, 2008. № 1. С. 29–36. 5. Басевич К. О., Ласточкіна О. В. Сенсорний розвиток дошкільників із порушеннями мовлення. <i>Сучасні проблеми логопедії та реабілітації</i>: м-ли VII Всеукр. конференції. Суми, 2018. С. 8-11. 6. Білан О. І. Програма розвитку дитини дошкільного віку «Українське дошкілля» / за заг. ред. О. В. Низковської. Тернопіль: Мандрівець, 2017. 256 с. 7. Білоусько Л. Сучасні підходи до логіко-математичної компетентності у дітей старшого дошкільного віку. <i>Обдарована дитина</i>. 2013. № 10. С. 2–8. 	

8. Богуш А. Мовленнєвий компонент дошкільної освіти. Харків: Ранок, 2013. 192 с.
9. Богуш А. Мовленнєвий розвиток дітей від народження до 7 років. Монографія. Київ: Видавничий Дім «Слово», 2010. 374 с.
10. Богуш А. М., Гавриш Н. В. Дошкільна лінгводидактика: Теорія і методика навчання дітей рідної мови: Підручник / За ред. А. М. Богуш. Київ: Видавничий Дім «Слово», 2015. 704 с.
11. Богуш А. М., Луцан Н. І. Мовленнєво-ігрова діяльність дошкільників: мовленнєві ігри, ситуації, вправи. Київ: Видавничий Дім «Слово», 2008. 256 с.
12. Богуш А. М., Маліновська Н. В. Перші кроки грамоти: передшкільний вік: навч. посіб. Київ: Видавничий Дім «Слово», 2013. 424 с.
13. Богуш А., Гавриш Н., Котик Т. Методика організації художньо-мовленнєвої діяльності дітей у дошкільних навчальних закладах. Київ: Видавничий Дім «Слово», 2010. 304 с.
14. Богуш А., Маліновська Н. Методика розвитку мовлення і навчання рідної мови дітей раннього віку: навчально-методичний посібник. Київ: Видавничий дім «Слово», 2016. 392 с.
15. Бондар В. І., Ільченко А. М. Психолого-педагогічні основи розвитку дітей в системі М. Монтесорі: навч. посіб. Полтава: РВВ ПДАА, 2009. 252 с.
16. Брежнева О. Г. Концептуальні засади математичного розвитку дітей дошкільного віку: логіка реалізації технологій «інтегрованих дидактичних модулів». *Освіта та розвиток обдарованої особистості*. 2017. № 2. С. 5-10.
17. Газіна І. О. Розвиток логічного мислення у дітей дошкільного віку: Методичний посібник. Кам'янець-Подільський: ФЦП Сисин О. В., 2010. 172 с.
18. Дитина в дошкільні роки: комплексна освітня програма / автор. колектив; наук. керівник К. Л. Крутій. Запоріжжя: ТОВ «ЛПС» ЛТД, 2016. 160 с.
19. Дитина. Освітня програма для дітей від двох до семи років / наук. кер. проекту: О. В. Огнев'юк; авт. кол. Г. В. Беленька, О. Л. Богиніч, Н. І. Богданець-Білоskalенко та ін.; наук. ред. Г. В. Беленька, М. А. Машовець; Мін. Освіти і науки України, Київ. Ун-т ім. Б. Грінченка. Київ: Київ. ун-т ім. Б. Грінченка, 2016. 304 с.
20. Дичківська І. М. Інноваційні педагогічні технології: [навч. посіб.]. Київ: Академвидав, 2004. 352 с.
21. Дичківська І. М., Поніманська Т. І. М. Монтесорі: теорія і технологія. Київ: Видавничий дім «Слово», 2006. 304 с.
22. Завязун Т. В. Мовленнєвий розвиток дошкільників: тематичні проекти. Київ: Редакції газет з дошкільної та початкової освіти, 2013. 120 с.
23. Імбер В. Маленькі геометрики. Ознайомлення дітей з геометричними фігурами за методом повного фізичного реагування. *Дошкільне виховання*. 2020. № 9. С. 3–10.
24. Імбер В. Формуємо комбінаторні уявлення дітей. *Дошкільне виховання*. 2013. № 11. С. 7–9.
25. Калмикова Л. О. Перспективність і наступність в навчанні мови й розвитку мовлення дітей дошкільного і молодшого шкільного віку: психологічний і лінгвістичний виміри: навч. метод. пос. Київ: Видавничий дім «Слово», 2017. 448 с.
26. Калуська Л. В. Комплексна програма розвитку навчання та виховання дітей дошкільного віку «Соняшник». Тернопіль: Мандрівець, 2014. 144 с.
27. Кудикіна Н. В. Ігрова діяльність дітей: теоретичні основи й методика педагогічного керівництва. *Її величність гра: теорія і методика організації дитячої ігрової діяльності в контексті наступності дошкільної та початкової освіти*: зб. статей / за ред. Г. С. Тарасенко. Вінниця: ВДПУ ім. Михайла Коцюбинського, 2009. 320 с.
28. Лазарович Н. Б., Чупахіна С. В. Логіко-математичний розвиток дітей дошкільного віку: методичні рекомендації. Івано-Франківськ, 2015. 90 с.
29. Логіко-математичні цікавинки. До Базової програми «Я у Світі» / уклад. Н. І. Дикань. Харків: Вид. група «Основа», 2010. 143 с.

30. Машкіна Л. А. Історіографія педагогічної системи Фрідріха Фребеля. Київ: *Педагогічний дискурс*. Вип. 15, 2013. 460 с.
31. Науменко О., Найда А. Монтессорі-підхід до математики. *Дошкільне виховання*. - 2014. № 8. С. 12–15.
32. Нікітченко С. І. Вивчаємо математику з паличками Кюїзенера. *Дошкільне виховання*. 2012. № 3. С. 16–19.
33. Освітня програма «Впевнений старт» для дітей старшого дошкільного віку / [Н. В. Гавриш, Т. В. Панасюк, Т. О. Піроженко, О. С. Рогозянський, О. Ю. Хартман, А. С. Шевчук]; За заг. наук. ред. Т. О. Піроженко. Київ: Українська академія дитинства, 2017. 80 с.
34. Програма розвитку дитини дошкільного віку «Я у Світі» (нова редакція). У 2ч. Ч.І. / Аксьонова О. П. та ін.; наук. кер. О. Л. Кононко. Київ: ТОВ «МЦФЕР-Україна», 2019.
35. Програма розвитку дитини дошкільного віку «Я у Світі» (нова редакція). У 2ч. Ч.ІІ. / Аксьонова О. П. та ін.; наук. кер. О. Л. Кононко. Київ: ТОВ «МЦФЕР-Україна», 2019.
36. Програма розвитку дітей від пренатального періоду до трьох років «Оберіг». Тернопіль : Мандрівець, 2014. 160 с.
37. Розвиваємо, навчаємо, виховуємо дитину третього року життя / Кузьмук Л. І. та ін.; за ред. Т. І. Поніманської. Київ: Видавничий Дім «Слово», 2013. 568 с.
38. Світ дитинства: Комплексна освітня програма для дошкільних навчальних закладів / упоряд.: О. М. Байер, Л. В. Батліна, А. М. Богуш та ін., науковий керівник акад. А. М. Богуш; за заг. ред. Л. В. Батліної. Тернопіль: Мандрівець, 2015. 200 с.
39. Синько О. В. Використання методики ТРВЗ в ігровій діяльності дошкільнят. *Таврійський вісник освіти*. 2013. № 2. С. 102–107.
40. Скворцова С. О. Формування логіко-математичної компетентності п'ятирічних. *Дошкільне виховання*. 2011. № 5. С. 13–17.
41. Старченко В. А. Формування логіко-математичної компетентності у старших дошкільників: навчально-методичний посібник. Київ: Світоч, 2009. 80 с.
42. Старченко В. А. Цікава математика для молодшого дошкільника: навч.-методич. посіб. Київ: «Ранок», 2010. 127 с.
43. Стеценко І. Фрактали: математика, мистецтво винахідництво. *Дошкільне виховання*. 2016. № 1. С. 8–9.
44. Стеценко І. Б. Логіки світу: Розв. логічного мислення дітей 4–6 року життя. Київ: Ред. загальн.-пед. газет, 2004. 112 с.
45. Сучасні технології формування логіко-математичної компетентності в дітей дошкільного та молодшого шкільного віку / за заг. ред. Н. П. Тарнавської., Н. Ю. Рудницької, Ю. М. Мурашевич. Житомир: ФОП «Левковець», 2015. 430 с.
46. Тарнавська Н. П. Використання ігрових прийомів у процесі формування елементарних математичних уявлень у дітей дошкільного віку. *Сучасні технології формування логіко-математичної компетентності в дітей дошкільного та молодшого шкільного віку*. Збірник науково-методичних праць / за заг. ред. Н. П. Тарнавської., Н. Ю. Рудницької, Ю. М. Мурашевич Житомир: ФОП «Левковець», 2015. 430 с.
47. Трикоз С. В. Педагогічні технології сенсорного виховання дошкільників з розумовою відсталістю. *Теорія і практика олігофренопедагогіки та спеціальної психології*. Київ: 2013. Вип. 8. С. 93–98.
48. Тріщун Н. А. Сенсорний розвиток дітей дошкільного віку. Ржищів. 2013. 44 с.
49. Тур Л. В. Комунікативно-мовленнєвий розвиток дошкільників. Харків: Основа, 2016. 160 с.
50. Яценко А. В. Джерельце творчості. ТРВЗ. Х.: Ранок, 2011. 176 с.

Література англійською мовою

1. Adams, M.J. 2011. *Technology for Developing Children's Language and Literacy: Bringing Speech Recognition to the Classroom*. New York: The Joan Ganz Cooney Center at Sesame

- Workshop. [http:// joanganzcooneycenter.org/Reports-30.html](http://joanganzcooneycenter.org/Reports-30.html)
2. Alper, M. "Developmentally Appropriate New Media Literacies: Supporting Cultural Competencies and Social Skills in Early Childhood Education." *Journal of Early Childhood Literacy* (forthcoming).
  3. Anderson, G.T. 2000. "Computers in a Developmentally Appropriate Curriculum." *Young Children* 55 (2): 90–93.
  4. Behrmann, M. 1998. *Assistive Technology for Young Children in Special Education: It Makes a Difference*. San Rafael, CA: The George Lucas Educational Foundation. www.edutopia.org/assistive-technology-young-children-special-education
  5. Neuman, S. B., Newman E. H., & J. Dwyer. 2010. *Educational Effects of an Embedded Multimedia Vocabulary Intervention for Economically Disadvantaged Pre-K Children: A Randomized Trial*. Ann Arbor, MI: University of Michigan. www.umich.edu/~rdytolrn/pdf/RTL2021210.pdf
  6. 40 Children's Books That Foster a Love of Math
<https://dreme.stanford.edu/news/children-s-books-foster-love-math>
  7. Parents' and young children's attention to mathematical features varies across play materials
Jenny Yun-Chen Chan, Taylor L. Praus-Singh, Michèle M. M. Mazzocco 2020.
  8. Gender and math development Julianne Herts, Susan C. Levine 2020.

Електронні ресурси бази даних

www.pinterest.com

<https://owncloud.kspu.kr.ua/index.php/apps>

<https://sites.google.com/view/distnavchania-krop/>

<https://svitdovkola.org/files/2/3/Tema-03-besida-za-kartynou.pdf>

https://informaciaforall.blogspot.com/2020/11/blog-post_7.html

<http://www.mon.gov.ua>

www.osvita.com

http://batk.at.ua/publ/imidzh_uchitelja/1-1-0-26

<http://osvita.ua/school/teacher/1800/>

<http://vchytel.info/yakym-povynen-but-y-uchytel/imidzh-suchasnogo-vchytelja/>

<http://www.makeoveridea.ru/>

http://www.rusnauka.com/18_NiIN_2007/Pedagogica/22850.doc.htm

https://www.youtube.com/watch?v=0Cffx0ArOjA&ab_channel=MARAFONOSNOVA&fbclid=IwAR3K5Gt02Uc0KyFFW3SceiRTq4GPjpcm0UxTTMiWRrSeGpwfY_3cT5cxbTI

<https://www.thoughtco.com/strategies-for-teaching-math-to-kids-3128859>

<https://www.naeyc.org/resources/topics/technology-and-media/preschoolers-and-kindergartners>

<http://xn--k1aig6f.xn--j1amh/product/parcialna-programa-formuvannya-kul-3/>